

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/267/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

282/2015. számú (VII. 30.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszosok**¹ meghatalmazott jogi képviselőjük által 2015. május 19-én előterjesztett **panaszát** a 2015. július 30-án – dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszosok jogi képviselője 2015. május 19-én, postai úton terjesztette elő a panaszbeadványt; a panaszosokkal szemben 2015. április 22-én foganatosított rendőri intézkedés miatt.

I.

1) A jogi képviselő beadványában előadta, hogy 2015. április 22-én, délután 3 órakor a V. utcában, a csatolt felvételen látható helyszínen balesetet szenvedett az egyik panaszos. A V. utcában északi irányban haladtak, az utca közepén, amikor a K. tér V. utca kereszteződését elérték éppen eléjük vágta be, gyorsan futottak. Egyikük testével, nagy erővel elsodorta az egyik panaszost. Az egyik személy rendőr volt, aki vélhetően egy tolvajt üldözött. A panaszos házaspár minden segítségnyújtás nélkül ott maradt a helyszínen, a feleség megsérült, a mellkasát érte a sérülés. Ezt követően ambuláns ellátásban is részesült, erről mellékelten

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

csatolja a jogi képviselő az ambuláns lapot. A házaspár ezt követően jelentette az esetet az illetékes rendőrkapitányságnak. Tekintettel arra, hogy nem beszélnek magyarul, tolmácsot kértek, aki az egész esetet megfelelő módon fordította, azonban a rendőrségi jelentés magyar nyelven készült el, pedig a tolmács angol nyelven is elkészítette a jelentést. A házaspár megtagadta a magyar nyelvű irat aláírását, tekintettel arra, hogy nem értik a tartalmát, nem értették, hogy ha jelen van egy tolmács, miért nem készül egy angol nyelvű irat.

Az esemény nagyon megviselte a panaszosokat, tekintettel arra, hogy egy idegen országban, kiszolgáltatva történt az esemény, tudatában annak, hogy a rendőri intézkedés közben volt, de a teljes segítségnyújtás elmulasztását, valamint a rendőrség azon akadályozó magatartását, hogy egy közvetítő harmadik nyelv alkalmazását megtagadja, nem tudják feldolgozni. Meglátásuk szerint a rendőrök viselkedése nagyon ellenséges volt, szerintük az események tükrében nekik kellett volna mindent megtenni, hogy kompenzálásukat valamilyen módon kezdeményezzék.

Az esemény a panaszosok nyaralásának második napján történt, így az egész magyarországi tartózkodásuk ennek a sajnálatos eseménynek a hatása alatt zajlott, illetve az orvosi és rendőrségi ügyintézés következtében két napot el is vett a nyaralásból, így teljesen tönkretette a magyarországi tartózkodásukat.

A panaszosok, ahogy visszatértek C-ra mindkettőjük számára további orvosi ellátás vált szükségessé, mind a megsérült feleség, mind pedig a férj részére, akit magas vérnyomással szállítottak kórházba.

A panaszosokat nagyon megviselte a kiszolgáltatottság ezen formája, amit egy idegen országban, nyelvet nem tudó személyek következtében szenvedtek el, akik ellenségessége talán pont annak volt köszönhető, hogy szerettek volna tőlük megszabadulni, tekintettel a nyelvi problémákra, továbbá kollégájuk érintettségére az ügyben.

A magyar polgári jog ismeri a kártalanítás intézményét, ami a nem „jogellenesen” okozott károk megtérítésére hivatott, hiszen nem vitatott, hogy a rendőr is a munkáját végezte, azonban a sérülés ténye, valamint az utána következő nehézségek, orvosi kezeléseik, továbbá sajnálatos emberi viselkedés hátrányát hivatott kiküszöbölni.

A fent előadottakra tekintettel, kéri a jogi képviselő a Testületet, hogy szíveskedjen az ügyre vonatkozó videofelvételt beszerezni, továbbá kéri szíveskedjen a lehetséges legeredményesebb jogi eljárást igénybe venni annak érdekében, hogy a házaspár kártalanítása megvalósítható legyen.

2) A jogi képviselő beadványához csatolt egy a GoogleMaps programból kinyomtatott utca képet, ahol a fentebb leírt esemény történt. A V. utca egyik kereszteződését mutatja a felvétel, amely rendkívül forgalmas területnek minősül, a közelben lévő ruházati boltokra, éttermekre, kávézókra tekintettel. Az adott utcát jelen időszakban főleg turisták látogatják.

3) A panaszos feleség ambuláns kezelőlapját is mellékelték, amely szerint a panaszost az OMSZ szállítja vizsgálatra, a V. utca 6. szám elől, ahol meglökték, mellkasa sérült. A mellkasi terület alsó harmadában nyomásra fájdalmat érez, mozgásra, belégzésre fájdalom fokozódik. A diagnózis szerint ütés hatására vérömleny keletkezhetett a panaszos mellkasában, amelyet RTG megvizsgáltak, törés nincs. A javaslat szerint kímélet, fájdalomcsillapítás és fájdalomcsillapító gél, valamint tapasz alkalmazása javasolt.

4) A Testület 2015. május 26-án kelt, hiánypótlásra felszólító levelére a panaszosok jogi képviselője a tájékoztató levél 2015. június 2-ai kézhezvételét követően 2015. június 4-én küldte meg válasz levelét, amelyben az alábbiakat adta elő.

A panaszosok még a baleset napján panaszt kívántak tenni, ezért felkeresték az illetékes rendőrkapitányságot, de mivel ott panaszukat, általuk is érhető nyelven nem voltak hajlandók a rendőrök rögzíteni, így nem írták alá a magyar nyelven megszóvegezett bejelentést. Eszerint tettek panaszt, de éppen az egyik sérelmük – vagyis, hogy nem tudtak egy angol nyelven megszóvegezett beadványt aláírni – alapján a panaszt határidőn belül nem tudták megtenni.

A C-ra történő visszautazásuk után azt gondolták, hogy az eseményeket le tudják zárni, azonban sajnálatos módon az eseményeket pszichikailag nem tudták feldolgozni, ennek következménye volt, a magas vérnyomással történő kórházi kezelés.

C-on felkerestek egy ügyvédet, aki javasolta számukra a magyarországi intézkedések megtételét, azonban tekintettel arra, hogy Magyarországon ügyvédet kellett keresniük, valamint Apostille-lel ellátott meghatalmazást kellett küldeniük, kis időbe telt az ügymenet megindítása.

A fent előadottakra tekintettel a jogi képviselő kéri a Testületet, hogy a külföldiek, magyar nyelvet nem beszélő panaszosok beadványa alapján érdemben folytasson le vizsgálatot, hiszen az eljárási szabályokat nem ismerik.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A kapitányság megbízott vezetője 2015. június 23-án kelt átiratában a következőket rögzítette.

A Közterület Felügyelet 2015. április 22-én szolgálatot teljesítő felügyelői G. H. T. és S. L. L. 14 óra 47 perckor arra lettek figyelmesek, hogy a C. étterem teraszán tartózkodó vendégeknek, egy személy az eredetire megtévesztésig hasonló iPhone jellegű mobiltelefont akar értékesíteni. Az értékesítő személyt (M. A.) felszólították, hogy adja át a készüléket, amire az intézkedés alá vont elkezdett rohanni a V. utca irányába. Egy járókelő (A. B.) feltartóztatta a menekülő személyt, akit az intézkedő közterület felügyelők elfogtak. M. A. az intézkedés következtében üvöltve megtámadta A. B-t és elkezdte ütlelni. A cselekménykor a V. utcában civil ruhában teljesített szolgálatot a Rendőrkapitányság körzeti megbízottja Sz. L. r. zls., aki felfigyelt a hangoskodásra és rendőri kilétét felfedve a cselekmény befejezésére szólította fel M. A-t, aki ennek eleget tett. M. A-t garázdaság bűncselekmény elkövetése miatt elfogta és a helyszínre kért megerősítő egységgel a kapitányságra előállította.

Az ügyben nyomozás elrendelésére került sor a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 339. § (1) bekezdésbe ütköző és aszerint minősülő garázdaság vétség gyanúja miatt. A nyomozást 2015. április 22-én rendelték el 2015. augusztus 22-ig tartó határidővel.

A panaszosokkal szemben 2015. április 22-én igazoltatást foganatosított a Rendőrkapitányság Rendészet Osztály, Körzeti Megbízott Alosztály beosztottja Sz. L. r. zls. Az igazoltatás alapja és célja a fent leírt bűncselekmény vonatkozásában végzett adatgyűjtés.

Az előbb hivatkozott rendőri jelentésben rögzítették, hogy a cselekmény elkövetője menekülése során fellökött egy hölgyet, aki az egyik panaszos volt. Ezt látta G. H. T. közterület felügyelő és W. R. nevű civil személy. A helyszínre 15 óra 20 perckor érkezett ki, az OMSZ szolgálati mentőautója P. S. mentőápoló vezetésével, aki ellátta a panaszost. Sz. L. r. zls. szolgálati mobiltelefonnal L. M. angol nyelvű tolmácsot felhívta és a segítségével a panaszosokat meghallgatta. Mindkét személy úgy nyilatkozott, hogy nem látta ki lökte fel a panaszost és másnap kívántak feljelentést tenni, amikor is a panaszos jobban lesz. A sérültet a mentő az Országos Baleseti és Sebészeti Intézetbe szállította. Az eljárás során eddig nem lehetett megállapítani, hogy a mentőt ki hívta, feltehetően egy állampolgár. Adatainak beszerzése szükségessé vált a büntetőeljárásban, mivel tanúként kell kihallgatni a büntetőeljárás során.

Tekintettel arra, hogy a helyszínen jelen volt a mentő, a sérült ellátására nem kellett külön intézkedést foganatosítani. Az intézkedő rendőr, így nem mulasztotta el a panaszos részére történő segítségnyújtási kötelezettséget.

A sérülést szenvedett panaszos 2015. április 23-án 14 órakor a Rendőrkapitányságon megjelent és megkezdte bejelentésének a megtételét. Úgy nyilatkozott, hogy meggondolta magát és nem kíván feljelentést tenni csak egy bejelentést, amit a Nagykövetségen fog megtenni. A bejelentés megtételéről készült feljegyzés tartalma szerint görög tolmácsot nem sikerült értesíteni. A panaszos úgy nyilatkozott, hogy angol nyelvet elfogadja tolmácsolási nyelvként és L. M. kijelölt angol nyelvű tolmács személyét is elfogadja. A bejelentés előkészítése során meggondolta magát és közölte, hogy nem kíván feljelentést tenni, csak egy bejelentést tesz, amelyet a Nagykövetségen fog megtenni, mert jobban szeretne volna, ha a jegyzőkönyv a saját nyelvén készülne el. A bejelentést felvevő rendőr a helyzethez igazodó intézkedést foganatosított azzal, hogy a görög nyelvű tolmács hiányából eredő objektív akadály elhárítására, áthidaló megoldásként az angol nyelvű tolmács alkalmazását ajánlotta fel, amit a bejelentő elfogadott és megértett.

A fenti intézkedés jogalapját a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 9. § (1) – (4) bekezdésben foglaltak képezik, amelytől ez esetben nem tért el az intézkedő, azt pontosan alkalmazta és megfelelően dokumentálta, ezért az intézkedő rendőr jelen esetben a panaszt felvevő megtett mindent a nyelvi akadályok áthidalása érdekében.

2015. június 18-án az ügy előadója felvette a kapcsolatot a Nagykövetséggel, ahol Á. V. nagykövetségi titkártól azt a tájékoztatást kapta, hogy 2015. április 23-a óta nem tett feljelentést a panaszos a követségen.

A rendőrök ellenséges viselkedésére vonatkozó feljegyzést a megbízott kapitányságvezető nem talált az irataiban. Felvette a kapcsolatot Sz. L. r. tzls-sal, a panaszt felvevő K. I. r. főrm-rel, továbbá L. M-tal a tolmáccsal, akik előadták, hogy nem jelezte semmilyen módon egyik panaszos sem, hogy ilyen jellegű problémája lenne az intézkedéssel kapcsolatban. A rendelkezésre álló adatok szerint nem viselkedtek ellenségesen a bejelentővel szemben az intézkedő rendőrök.

A cselekmény helyszínén a közterület felügyelők és segítők a kerületőrök is intézkedtek, akik egyenruhát viseltek. Sz. L. civil ruhás szolgálatot látott el, rendőri megerősítő erő nem intézkedett egyik panaszossal szemben sem. A büntetőeljárás során az előadó előzetesen beszerezte G. H. közterület felügyelő jelentését, amely nem tartalmaz olyan közlést, amely arra utalna, hogy sérelmezett volna valamit bármelyik panaszos is. G. H. tanúkihallgatása a büntetőeljárás során tervezett nyomozati cselekmény.

Az eset vonatkozásában kamerafelvétel mentésre került, amelyet az ügy kézhezvételét követően az előadó megtekintett. Jelentése szerint a felvétel nem tartalmazza a sérülést szenvedett panaszos fellökését. A felvétel adathordozóra történő mentése és lefoglalása szükséges a büntetőeljárás során.

A panaszos sérelmére elkövetett cselekmény vonatkozásában a jelenleg rendelkezésre álló adatokon kívül nincs a büntetőeljárás iratai között elhelyezve olyan további adatot tartalmazó személyi vagy tárgyi bizonyítékot tartalmazó irat, amely releváns a tényállás felderítése szempontjából. Az előadó jelentése alapján az ügyben az alábbi nyomozati cselekmények szükségesek még: az intézkedő közterület felügyelő tanúk kihallgatása, A. B. és W. R. tanúk kihallgatása, a panaszos orvosi dokumentumainak beszerzése, szükség esetén igazságügyi orvosszakértő kirendelése. Az orvosi dokumentumok beszerzését követően szükséges lehet a panaszosok nemzetközi jogsegély útján történő tanú kihallgatása. A beszerzésre kerülő tárgyi és személyi bizonyítékok alapján szükségessé válhat testi sértés vonatkozásában gyanúsítás közlése M. A-val.

2) A rendőrség mellékelte a panaszos feleség bejelentéséről 2015. április 23-án 14 óra és 15 óra 40 perc között felvett magyar nyelvű jegyzőkönyvet.

A nyomozó hatóság részéről K. I. r. ftörm. vett részt és L. M. tolmács. A rendőr tájékoztatta a panaszost, hogy mind szóban, mind írásban anyanyelvét használhatja. A jegyzőkönyv elkészítéséhez tolmács igénybevételere került sor. A tolmács aláírásával hitelesítetten kijelentette, hogy a figyelmeztetéseket megértette, tudomásul vette. Nem áll a feljelentéssel, vagy sértéssel rokoni viszonyban és az ügyben más okból nem érdekelt, nem elfogult.

Az egyes, a panaszost érintő figyelmeztetéseknél szereplő aláírási mezők üresen maradtak, így a panaszos valóban nem írta alá a jegyzőkönyv egyik pontját sem.

Az ügyben nem volt rendőri intézkedés. A panaszos bejelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki 2015. április 22-én 15 órakor V. utca és K. tér sarkán őt mellkason lökte. A bejelentés tartalma szerint a bejelentő (panaszos) az előkészítés során meggondolta magát, és nem kíván feljelentést tenni csak egy bejelentést, amit a Nagykövetségen fog megtenni. A cselekmény elkövetésével gyanúsítani senkit nem tud, illetve olyan személyt sem tud megnevezni, aki az elkövető kilétére vonatkozóan érdemleges adattal rendelkezne.

A jegyzőkönyvet egyedül a panaszos nem írta alá; azt azonban a tolmács és a hatóság képviselőjében eljáró K. I. r. ftörm. aláírta.

3) K. I. r. ftörm. 2015. április 23-án az alábbi feljegyzést rögzítette.

Jelenti, hogy a mai napon 14 órakor az épületbe érkezett a panaszos feleség, görög állampolgár, aki egy korábbi rendőri intézkedéssel kapcsolatban szeretett volna bejelentést tenni. A jegyzőkönyv felvételéhez nem tudtak görög tolmácsot szerezni, de a meghallgatás

előtt megkérdezték a bejelentőtől, hogy az angol nyelvet beszéli-e és a kijelölt tolmácsot érti-e és a személyét elfogadja-e. A bejelentő (panaszos) igen választ adott. A tolmács L. M. elkezdte a jegyzőkönyvet előkészíteni és a bejelentést meghallgatni és a tájékoztatásokat elmondani a panaszosnak. Azt is elmondta neki, hogy itt a kapitányságon a jegyzőkönyv magyar nyelven íródik. A bejelentő ettől kezdve nem kívánt a rendőrségen bejelentést tenni, mert azt a jegyzőkönyvet ő nem kívánja aláírni, amit nem tud elolvasni és a tolmács személyét ugyan elfogadja, de jobban szeretné, ha a jegyzőkönyv saját anyanyelvén készülne el, amit így ezáltal el is tud olvasni. Így felajánlották neki, hogy e-mailben tudja megküldeni a bejelentését a Nagykövetségen keresztül a hatóság felé, amit hivatalosan fordító irodával fognak lefordíttatni. Ezt a panaszos tudomásul vette és az épületből 15 óra 40 perckor, a jegyzőkönyv felvétele és aláírása nélkül távozott.

4) A rendőrség mellékelte egy 2015. április 23-án kelt dokumentumot, amely többnyelvű formanyomtatvány, amelyet kézzel töltöttek ki és a panaszos személyi adatait tartalmazza. A nyomtatvány hátoldalán tört magyarsággal, szintén kézzel írva az alábbiak szerepelnek.

V. utca és K. téri kereszteződés (Zara). Ebéd jöttem a férjemmel. Férjem a jobb oldalon... valaki, két férfi futott ki az útról, odaért az egyik... beleütött a mell... ütést... a kezével, ha járok. Tovább futott... most a férjem... segített a földre feküdni... érezni közepem... fájdalommal kezdtem lélegezni... valaki hozott jeget... lüktetett és hívjon mentőt. Kardiológia, férjem... (olvashatatlan rész). A férjem velem volt... sötét kék nadrág, fehér póló.

A Testület csak a fentebbi elemeket, szófoszlányokat tudta kiszűrni, tekintettel arra, hogy olvashatatlan az íromány. Sajnos nem derült ki az, hogy a beadványt a panaszos írta saját kezűleg, vagy csak a tolmács skiccelt feljegyzése.

5) M. A. elfogás végrehajtásáról szóló jelentésben, az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása a panaszügy szempontjából tartalmaz releváns információt, nevezetesen: „A helyszínen G. H. közölte, hogy miközben szaladtak M. A. után a V. utca 6. szám előtt M. A. menekülés közben fellökött egy nőt. 15 óra 30 perckor a helyszínre érkezett T. K. r. ftörm. és K. J. r. ftörm., akiknek M. A-t átadtam, majd a V. utca 6. szám elé ment az intézkedő rendőr. A V. utca 6. szám előtt tartózkodott egy mentő P. L. mentőápolóval, aki arról tájékoztatta a rendőrt, hogy 15 óra 20 perckor érkeztek a helyszínre, ahol egy 50 év körüli, angolul beszélő nőt részesítettek ellátásban. A nő a mellkasát fájlalja, ezért további orvosi vizsgálatok megtétele céljából az Országos Baleseti- és Sebészeti Intézetbe szállítják. A helyszínen szolgálati mobiltelefonján keresztül a rendőr angol nyelven L. M. eseti tolmács segítségével meghallgatta a sérült hölgy férjét, aki nem látta, hogy ki lökte fel a feleségét, de amennyiben a felesége jobban lesz, felkeresik a rendőrséget és feljelentést tesznek; elmondása szerint további egy hétig tartózkodnak még Magyarországon. A sérült asszony rendőri kérdésre elmondta, hogy nem tudja, hogy ki lökte fel, mert minden gyorsan történt, ha jobban érzi magát, akkor személyesen szeretne majd feljelentést tenni a rendőrségen. A rendőr a házaspárnak a kellő felvilágosítást a helyszínen megadta.”

6) B. M. r. ftzls. 2015. június 18-án kelt jelentésében jelentette, hogy felvette a kapcsolatot a Nagykövetséggel, a panaszos feljelentésével kapcsolatban. Á. V. nagykövetségi titkártól azt a tájékoztatást kapta, hogy a panaszos 2015. április 23-a óta nem jelent meg a Nagykövetségen, hogy feljelentést, vagy bejelentést tegyen.

7) B. M. r. ftzls. 2015. június 22-én tette meg az intézkedésről, kifejezetten a panaszügyre koncentráló jelentését. Tekintettel arra, hogy a jelentés szó szerinti egyezést mutat a megbízott kapitányságvezető átiratával, amelyet a Testület jelen fejezet 1) alpontjánál ismertetett, így B. M. r. ftzls. jelentésének a közlésétől, az ismételések elkerülése érdekében eltekint.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) és a szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszosok kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

1) A Testület elsőként azt vizsgálta meg, hogy a panaszosok vajon határidőben terjesztették-e elő a panaszukat.

Az Rtv. 93. §-a értelmében a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemlről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított húsz napon belül lehet előterjeszteni.

Jelen esetben a panaszosok, meghatalmazott jogi képviselőjük útján 2015. május 19-én, postai úton terjesztették elő panaszukat, a 2015. április 22-én történekkkel szemben. Ezen információk birtokában a Testület első olvasatában a panaszt elkésettnek minősítette, tekintettel arra, hogy azt a sérelmezett intézkedéstől számított 27 nappal később terjesztették elő, azaz 7 nappal a törvény által meghatározott 20 napos határidőn túl.

A Testület ügyintézője 2015. május 26-án kelt, hiánypótlásra felszólító levelében hívta fel a panaszosok jogi képviselőjét, hogy nyilatkozzon az előterjesztés időpontjáról, eshetőlegesen objektív indok(ok)ra hivatkozással mentse ki a késedelmet. A jogi képviselő a tájékoztató levél 2015. június 2-ai kézhezvételét követően 2015. június 4-én küldte meg válasz levelét, amelyben az alábbiakat adta elő. „A panaszosok még a baleset napján panaszt kívántak tenni, ezért felkeresték az illetékes rendőrkapitányságot, de mivel ott panaszukat, általuk is érhető nyelven nem voltak hajlandók a rendőrök rögzíteni, így nem írták alá a magyar nyelven megszövegezett bejelentést. Eszerint tettek panaszt, de éppen az egyik sérelmük – vagyis, hogy nem tudtak egy angol nyelven megszövegezett beadványt aláírni – alapján a panaszt határidőn belül nem tudták megtenni. A C-ra történő visszautazásuk után azt gondolták, hogy az eseményeket le tudják zárni, azonban sajnálatos módon az eseményeket pszichikailag nem tudták feldolgozni, ennek következménye volt, a magas vérnyomással történő kórházi kezelés. C-on felkerestek egy ügyvédet, aki javasolta számukra a magyarországi intézkedések megtételét, azonban tekintettel arra, hogy Magyarországon ügyvédet kellett keresniük, valamint Apostille-lel ellátott meghatalmazást kellett küldeniük, kis időbe telt az ügymenet megindítása. A fent előadottakra tekintettel a jogi képviselő kéri a Testületet, hogy a külföldiek, magyar nyelvet nem beszélő panaszosok beadványa alapján érdemben folytasson le vizsgálatot, hiszen az eljárási szabályokat nem ismerik.”

A Testület a jogi képviselő által előadott okokat a méltányosság elvére tekintettel elfogadta és a panaszt határidőben előterjesztettnek tekintette, így érdemi panasz eljárás folytatott le, amelyben megvizsgálta a panaszosok által sérelmezettteket.

Így a Testület álláspontja szerint a panasz nem késett el, azt határidőben terjesztette elő a panaszosok jogi képviselőjét ellátó ügyvéd.

IV.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosok Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való alapvető jogát és XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

A panaszosok sérelmezték, hogy a panaszukról/bejelentésük/feljelentésükről csak magyar nyelven voltak hajlandók a rendőrségen jegyzőkönyvet felvenni, így azt a panaszosok nem írták alá. A panaszosok sérelmezték a rendőrség fellépését, hiszen álláspontjuk szerint az félelemkeltő volt.

1) A Testület elsőként a panaszos azon kifogását vizsgálta meg, amely szerint a rendőrök nem nyújtottak kellő segítséget az eredményes panaszfelvételhez. A panaszosok állítása szerint a panaszos feleség sérülésének keletkezése napján, azaz 2015. április 22-én felkeresték a kapitányságot, ahol angol nyelvű tolmácsot biztosítottak számukra. Vele tudtak kommunikálni, de amikor kiderült, hogy a bejelentésről/feljelentésről/panaszról szóló nyilatkozatot nem tudják a rendőrségen angol nyelven jegyzőkönyvezni, akkor a panaszosok úgy határoztak, hogy nem írják alá a jegyzőkönyvet és távoznak a rendőrkapitányság épületéből.

A rendőrség tájékoztatása szerint 2015. április 22-én egyik panaszos sem járt a rendőrkapitányság épületében, hiszen a panaszos feleség sérülése időpontjában a rendőr szolgálati mobiltelefonja segítségével, eseti tolmács igénybevételével, angol nyelven nyilatkoztatta a panaszosokat. Mindketten egybehangzóan elmondták, hogy nem tudják, hogy ki lökhette fel a panaszos feleséget, hiszen minden rendkívül gyorsan történt. Azt mondták, hogy másnap, amikor jobban lesz a sérült panaszos, akkor megy be a kapitányságra a bejelentését/feljelentését/panaszát megtenni. Másnap 2015. április 23-án 14 órakor jelent meg a panaszos feleség a kapitányságon, aki számára görög nyelvű tolmácsot nem tudtak biztosítani, azonban angol nyelvű tolmácsot – ugyanazon személyt, akivel megelőző nap telefonon keresztül kommunikált a panaszos feleség – kirendeltek. 14 órakor kezdték meg a panaszos bejelentésének a felvételét, amely során a tolmács részletesen tájékoztatta a panaszost. Amikor azonban kiderült, hogy a rendőrkapitányságon nem áll módjukban angol nyelven, hanem csak magyar nyelven felvenni a panaszt, akkor a panaszos úgy nyilatkozott, hogy nem írja alá azt. Úgy nyilatkozott, hogy nem kíván feljelentést tenni; majd a nagykövetségen, anyanyelvén kíván bejelentést tenni. A rendőrség ezen tényről való meggyőződés érdekében felkereste a nagykövetséget, ahol úgy tájékoztatták őket, hogy a panaszos nem volt a nagykövetségen.

Az Rtv. és Szolgálati Szabályzat nem magyar állampolgárral, illetve a magyar nyelvet nem ismerő személlyel szembeni rendőri intézkedés végrehajtása esetére nem szól a tolmács kirendeléséről. Nem szabályozott a rendőri intézkedések során az ilyen személyek anyanyelve használatának kérdése sem. Szükséges ezért emlékeztetni a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) nyelvhasználatra vonatkozó 10. § (1) bekezdése szerint: „Ha a közigazgatási hatóság nem magyar állampolgárságú, a magyar nyelvet nem ismerő személy ügyében magyarországi

tartózkodásának tartama alatt hivatalból indít azonnali intézkedéssel járó eljárást, vagy a természetes személy ügyfél azonnali jogvédelemért fordul a magyar közigazgatási hatósághoz, a hatóság köteles gondoskodni arról, hogy az ügyfelet joghátrány ne érje a magyar nyelv ismeretének hiánya miatt. Törvény az e bekezdésben foglalt rendelkezés alkalmazását az itt nem szabályozott esetekben is kötelezővé teheti.” A Ket. 60. §- a tartalmazza a tolmácsra vonatkozó rendelkezéseket. Ezen törvényhely (1) bekezdése kimondja „ha az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője által használt idegen nyelvet az ügyintéző nem beszéli, tolmácsot kell alkalmazni. Ha az ügyintéző beszéli az idegen nyelvet, a többi ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője érdekében tolmácsot kell alkalmazni, kivéve, ha ők is beszélik az adott idegen nyelvet. Ennek tényét a jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell.”

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Habár a rendőrség és a panaszosok által előadottak ellentétben állnak atekintetben, hogy mikor jelent meg és pontosan mindkét, vagy csak a sérelmet szenvedett panaszosi feleség a rendőrkapitányságon, mégis a két nyilatkozatban vannak olyan átfedések, amelyeket a Testület a kialakított történeti tényállás részeként értékelt. Először is az, hogy a rendőrség intézkedett tolmács igénybevétele iránt, ha nem is sikerült anyanyelvi (görög) tolmácsot azonnal találnia, mégis intézkedett a panaszosok által használt és beszélt angol nyelvű tolmács beszerzése iránt. Ezt a rendőrség és a panaszos is alátámasztotta. A sérelmet szenvedett panaszos valóban megtagadta a jegyzőkönyv aláírását és feljelentés megtételét tekintettel arra, hogy úgy határozott a rendőrség tájékoztatásának hatására, hogy ha nem angol nyelven veszik fel a jegyzőkönyvet, amit el is tud olvasni, akkor ő nem írja alá a dokumentumot. Jelen esetben tehát megállapítható, hogy a rendőrség részletesen tájékoztatta a panaszost angol nyelven, hogy csak magyar nyelven fogják felvenni a jegyzőkönyvet, amelyet a panaszos megértett és ennek ismeretében cselekedett akként, hogy nem írja alá a jegyzőkönyvet és nyilatkozott úgy, hogy a bejelentését a nagykövetségen, az anyanyelvén (görögül) fogja megtenni. A rendőrség szerint az erre vonatkozó tájékoztatást a jegyzőkönyv felvételénél jelen lévő rendőr adta meg; ezt feljegyzés formájában dokumentálták is. A panaszos ezt követően pedig 15 óra 40 perckor távozott az épületből, azaz több mint másfél órán keresztül foglalkoztak a panaszossal a kapitányságon, amikor is a panaszos saját akarat-elhatározása alapján hagyta el a kapitányság épületét.

A Testület álláspontja szerint a panaszosok tisztességes eljáráshoz való joga nem szenvedett sérelmet, tekintettel arra, hogy a rendőrség a lehetőségekhez mérten intézkedett annak érdekében, hogy a panaszosok ne szenvedjenek sérelmet. Első körben intézkedett anyanyelvi tolmács iránt, amelyet nem talált a megkeresés időpontjában; másodkörben – ezt tapasztalva – megbizonyosodott arról, hogy a panaszosok ismerik és beszélik az angol nyelvet, így angol nyelvű tolmács igénybevétele iránt intézkedtek. Ezt követően a panaszos feleséget részletesen nyilatkoztatták, majd tájékoztatták és a kapott információk birtokában határozott úgy a feleség, hogy nem írja alá a jegyzőkönyvet és nyilatkozott akként, hogy nem kíván feljelentést tenni, bejelentését pedig majd a nagykövetségen megteszi. Ebből kiindulva megállapítható, hogy a kellő mennyiségű információ birtokában döntött úgy a panaszos, hogy nem kíván feljelentést tenni, nem írja alá a jegyzőkönyvet, ezért az akarat-elhatározására tekintettel nem lett jogkövetkezménye annak, hogy rögzítették a rendőrségen a panaszát/bejelentését.

Tekintettel a fentebb közöltekre a panaszosi közrehatást értékelte a Testület jelen kifogás kapcsán, így álláspontja szerint nem sérült a panaszosok tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

2) A panaszosok álláspontja szerint a rendőri fellépés félelemkeltő volt.

A rendőrség határozottan visszautasította a rendőrség fellépésére vonatkozó panaszosi állítás valóságalapját, hiszen az nem volt félelemkeltő.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A rendőrség félelemkeltő fellépésére, magatartására vonatkozó panaszosi állítást a rendőrség egyértelműen cáfolta. A két fél tényelőadása között feszülő ellentmondást pedig a Testület a rendelkezésre álló, korlátozott számú bizonyítási eszközével és a birtokában lévő csekély számú bizonyíték értékelésével sem tudta feloldani, így nem tudott egy olyan tényállást megállapítani, amely alapján értékelhette volna a panaszosi kifogást és abban állást

foglalhatott volna. Erre figyelemmel a Testület álláspontja szerint a panaszosok emberi méltóságához való jogának a sérelme nem megállapítható.

Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőrök fellépése tekintetében a panaszosi állítás és a rendőri jelentések egymásnak ellentmondanak, és ezen ellentmondásokat a Testület feloldani nem tudta, így a panaszosok emberi méltóságához való jogának a sérelme nem megállapítható.

V.

A Testület a lefolytatott vizsgálatában megállapította, hogy a panaszosok tisztességes eljáráshoz való joga nem szenvedett sérelmet, hiszen a rendőrség mindent meg tett a nyelvi nehézségek áthidalása érdekében. A rendőrség félelemkeltő fellépésére vonatkozó kifogás kapcsán a Testület úgy határozott, hogy a panaszosok emberi méltóságához való jogának a sérelme nem megállapítható, tekintettel a panaszosok és a rendőrség által előadottak között feszülő, feloldhatatlan ellentmondásra.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2015. július 30.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag